

Sikkerhetsdatablad ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)

Frostvæske (glykol), ferdigblandet**AVSNITT 1. Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket****1.1 Produktidentifikator****Handelsnavn**

Frostvæske (glykol), ferdigblandet

Artikkelnr.

36-1859, 36-1860

1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes**Bruk**

Avkjølede glykol

1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet**Leverandør**

BILTEMA NORGE AS

Gateadresse

Industrivegen 17

NO-2069 Jessheim

Norge

Telefon

+47 32 84 91 10

E-post

kundservice@biltema.com

Nettsted

www.biltema.no

1.4 Nødtelefonnummer

Giftinformasjonen: 22 59 13 00

Tilgjengelig utenfor kontortid

Ja

AVSNITT 2. Fareidentifikasjon**2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen**Klassifisering i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008**Klassifisering**

Spesifikke Target organ toksisitet - Gjentatt eksponering, farekategori 2

Akutt toksisitet, oral, farekategori 4

Faresetninger

H302, H373

Sikkerhetsdatablad ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)
Frostvæske (glykol), ferdigblandet

2.2 Merkingselementer

Merking i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008

Farepiktogrammer

Signalord

Advarsel

Faresetninger

H302 Farlig ved svelging.
H373 Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.

Forebyggende setninger

P260 Ikke innånd tåke/damp/spray.
P314 Søk legehjelp ved ubehag.
P501 Innhold/beholder leveres til et godkjent renovasjonsanlegg.
P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.
P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.
P270 Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet.

Tilleggsinformasjon

Inneholder : Etylenglykol

2.3 Andre farer

Dette produktet inneholder ingen stoffer som anses å være et PBT- eller vPvB-stoff.

AVSNITT 3. Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.2 Stoffblandinger

Kjemisk betegnelse	CAS Nr. EF Nr. REACH Nr. Indeks Nr.	Konsentrasjon	Klassifisering	H-setning M-faktor akutt M-faktor kronisk	Merknad
Etylenglykol	107-21-1 203-473-3 - 603-027-00-1	25 - 50%	Acute Tox. 4 - oral, STOT RE 2	H302, H373 - -	-

Øvrig informasjon stoff

For fullstendig tekst i H-/EUH-setningene som er nevnt i dette avsnittet, se avsnitt 16.

Sikkerhetsdatablad ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)

Frostvæske (glykol), ferdigblandet**AVSNITT 4. Førstehjelpstiltak****4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak**

Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER/en lege.

Innånding

Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende har en stilling som letter åndedrettet. Impliserte må holdes i ro, tildekkes og bli holdt varme. Kontakt lege ved ubehag.

Hudkontakt

Vask bort øyeblikkelig med såpe og rikelig med vann og fjern alle forurensede klær og sko. Ring en lege hvis symptomer forekommer.

Øyekontakt

HVIS PRODUKTET KOMMER I ØYNE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern kontaktlinser hvis de er tilstede og det er lett å fjerne dem. Fortsett å skylle. Ring en lege hvis symptomer forekommer.

Svelging

Skyll munnen med vann og drikk deretter mye vann. Ved oppkast, hold hodet lavt slik at oppkast ikke kommer ned i lungene. Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER/en lege.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.

Hudkontakt

Kan absorberes gjennom huden.

Svelging

Farlig ved svelging. Symptomene på forgiftning kan være forsinket. Den berørte personen skal holdes under medisinsk tilsyn i 48 timer.

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Vis dette sikkerhetsdatabladet til legen som er til stede.

AVSNITT 5. Brannslukkingstiltak**5.1 Slokkingsmidler****Egnede brannslukningsmidler**

Bruk vannspreder, alkohol-resistent skum, tørt kjemisk, eller kuldiksid.

Uegnede slokkingsmidler

Slokk ikke med vann under høyt trykk.

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brenner under utviklingen av røyk som inneholder skadelige gasser (karbonmonoksid og karbondioksid) og, i tilfelle ufullstendig forbrenning, aldehyder og andre giftige, helsefarlige, irriterende eller miljøfarlige stoffer. Kontaminert brannslukningsvann samles opp adskilt, må ikke slippes.

Sikkerhetsdatablad ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)

Frostvæske (glykol), ferdigblandet**5.3 Råd til brannmannskaper****Spesielt verneutstyr for brannpersonell**

Slukk brann med normale forsiktighetsregler fra en rimelig avstand. Bruk ansiktssmaskeutstyr. Bruk beskyttende klær med full dekning.

AVSNITT 6. Tiltak ved utilsiktet utslipp**6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner**

Ikke pust inn damp. Unngå kontakt med hud og øyne. Bruk personlig beskyttelsesutrustning (se avsnitt 8). Hold uautoriserte og ubeskyttede personer på trygg avstand. Bruk en kjemikaliebeskyttelsesdrakt ved dekontaminering av større utslipp. og Åndedrettsvern skal benyttes. Filtertype: A

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Hindre utslipp til avløp, land eller vassdrag.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Sug opp væsken i inert absorbent som vermikulitt, saml materialet og send det til avhending. Restene etter dekontaminering blir stående som farlig avfall.

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Personlig verneutstyr: se avsnitt 8 Avhending: se avsnitt 13

AVSNITT 7. Håndtering og lagring**7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering****Forebyggende tiltak for håndtering**

Hold dette produktet borte fra mat og utilgjengelig for barn og kjæledyr. Ikke spis, drikk eller røyk når du bruker dette produktet. Vask hendene grundig etter håndtering. Ikke pust inn damp. Unngå kontakt med hud, øyne og klær. Arbeid for å forhindre søl. Tiltak ved håndtering av spill Bruk personlig beskyttelsesutrustning (se avsnitt 8). Det må sørges for tilstrekkelig lufting.

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Hold unna mat og drikkevarer. Oppbevares i tett lukket originalemballasje. Hold utenfor barns rekkevidde. Bruk alltid forseglet og tydelig merket emballasje. Oppbevar på et godt ventilert sted. Oppbevaring: ved romtemperatur

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Se avsnitt 1.2 for spesifikke bruksområder.

Sikkerhetsdatablad ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)

Frostvæske (glykol), ferdigblandet

AVSNITT 8. Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

8.1 Kontrollparametrer

Nasjonal yrkeshygienisk eksponeringsgrense

Ingrediens	CAS Nr. EF Nr.	Eksponerings- grense ppm / mg/m³	Eksponerings- grense kort tid ppm / mg/m³	Kilde	Merknad	År
Etylenglykol	107-21-1 203-473-3	20 52	40 104	-	-	-

DNEL/DMEL

Navn på produkt/stoff (CAS Nr./EF Nr.)	Type	Eksponering	Verdi	Populasjon	Effekter
Etylenglykol (107-21-1/203-473-3)	DNEL	Kronisk (lang sikt) Dermal	106 mg/kg kv/dag	Medarbeidere	Systemat-isk
Etylenglykol (107-21-1/203-473-3)	DNEL	Akutt (kort sikt) Innånding	35 mg/m³	Medarbeidere	Systemat-isk
Etylenglykol (107-21-1/203-473-3)	DNEL	Kronisk (lang sikt) Innånding	35 mg/m³	Medarbeidere	Lokal
Etylenglykol (107-21-1/203-473-3)	DNEL	Akutt (kort sikt) Innånding	7 mg/m³	Forbrukere	Systemat-isk
Etylenglykol (107-21-1/203-473-3)	DNEL	Kronisk (lang sikt) Innånding	7 mg/m³	Forbrukere	Lokal
Etylenglykol (107-21-1/203-473-3)	DNEL	Kronisk (lang sikt) Dermal	53 mg/kg kv/dag	Forbrukere	Systemat-isk

PNEC/PEC

Navn på produkt/stoff (CAS Nr./EF Nr.)	Type	Del av miljøet	Verdi
Etylenglykol (107-21-1/203-473-3)	PNEC	Ferskvann	10 mg/l
Etylenglykol (107-21-1/203-473-3)	PNEC	Sediment (ferskvann)	20,9 mg/l
Etylenglykol (107-21-1/203-473-3)	PNEC	Saltvann	1 mg/l
Etylenglykol (107-21-1/203-473-3)	PNEC	Sediment (saltvann)	3,7 mg/kg
Etylenglykol (107-21-1/203-473-3)	PNEC	Jord	1,53 mg/l
Etylenglykol	PNEC	Mikroorganismer i kloakkrensing	199,5 mg/l

Sikkerhetsdatablad ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)

Frostvæske (glykol), ferdigblandet

Navn på produkt/stoff (CAS Nr./EF Nr.)	Type	Del av miljøet	Verdi
(107-21-1/203-473-3)			

8.2 Eksponeringskontroll

Egnede konstruksjonskontroller

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon og lokalt av sug på kritiske punkter. Nøddusjer og mulighet for øyeskylning skal være tilgjengelig på arbeidsplassen.

Vernebriller / ansiktsskjerm

Bruk vernebriller hvis det er fare for direkte kontakt med øynene.

Håndbeskyttelse

Bruk egnede vernehansker. Kjemisk motstandsdyktige hansker laget av butylgummi eller nitrilgummi kategori III i henhold til EN 374. Merk at materialets gjennombruddstid påvirkes av eksponeringens varighet, temperaturforhold, slitasje og mer.
Anbefalt materiale: Butylkautsjuk (butylgummi) , Viton , FKM (fluorgummi)
Penetrasjonstid : ≥ 480 min

Annet hudvern

Bruk beskyttende klær med full dekning.

Åndedrettsvern

I tilfelle utilstrekkelig ventilerings, bruk åndedrettsvern.
Anbefalt materiale: Filtertype: Filtre Typ A

Miljøeksponeringskontroll

Begrensning og overvåkning av miljøeksponeringen Hindre utslipp til avløp, land eller vassdrag.

AVSNITT 9. Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Fysisk tilstand

Væske

Farge

blå

Lukt

uten lukt

Smeltepunkt / frysepunkt

Ingen data tilgjengelig

Kokepunkt eller startkokepunkt og kokeområde

Ingen data tilgjengelig

Sikkerhetsdatablad ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)
Frostvæske (glykol), ferdigblandet

Brennbarhet

Ikke relevant

Nedre og øvre eksplosjonsgrense

Ingen data tilgjengelig

Flammepunkt

Ingen data tilgjengelig

Selvantennelsestemperatur

Ingen data tilgjengelig

Dekomponeringstemperatur

Ingen data tilgjengelig

pH

Ingen data tilgjengelig

Kinematisk viskositet

Ingen data tilgjengelig

Løselighet

vannløselig

Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann

Ikke relevant

Damptrykk

Ingen data tilgjengelig

Tetthet og/eller relativ tetthet

Ingen data tilgjengelig

Relativ damptetthet

Ingen data tilgjengelig

Partikkelegenskaper

Ingen data tilgjengelig

9.2 Andre opplysninger

Ingen data tilgjengelig

AVSNITT 10. Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Ingen farlige reaksjoner kjent under tilstander for normalt bruk.

10.2 Kjemisk stabilitet

Stabil under anbefalte lagrings- og håndteringsforhold.

Sikkerhetsdatablad ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)

Frostvæske (glykol), ferdigblandet

10.3 Risiko for farlige reaksjoner

Ingen data tilgjengelig

10.4 Forhold som skal unngås

Må holdes fjernt fra varmekilder (f.eks. varme overflater) gnister eller åpen ild. Beskyttes mot sollys.

10.5 Uforenlige materialer

Uforlikelig med sterke syrer og oksidasjonsmidler.

Unngå: Sink

10.6 Farlige nedbrytingsprodukter

Ingen data tilgjengelig

AVSNITT 11. Toksikologiske opplysninger

11.1 Opplysninger om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008

Toksikologiske undersøkelsesdata er kun tilgjengelige for inngående stoffer, ikke for preparatet. Inneholder : Etylenglykol Kan ved svelging skade nyrene.

Akutt giftighet

Farlig ved svelging.

Produktets/stoffets navn CAS- / EF-nr.	Dosebeskrivelse	Verdi / Dose	Eksposeringens varighet	Testdyr
Etylenglykol 107-21-1 / 203-473-3	LD50 Hud	> 2000 mg/kg	24 h	kanin
Etylenglykol 107-21-1 / 203-473-3	LC50 Innånding	> 2.5 mg/L	4 h	rotte
Etylenglykol 107-21-1 / 203-473-3	LD50 Oral	4700 mg/kg	24 h	rotte

Hudetsing/hudirritasjon

På grunn av tilgjengelig data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt. Svak irritasjon kan oppstå ved langvarig eller gjentatt kontakt.

Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon

På grunn av tilgjengelig data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt. Svak irritasjon kan oppstå ved langvarig eller gjentatt kontakt.

Respiratorisk- eller hudsensibilisering

På grunn av tilgjengelig data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt. Svak irritasjon kan oppstå ved langvarig eller gjentatt kontakt.

Skader på arvestoffet i kjønnseller

På grunn av tilgjengelig data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Sikkerhetsdatablad ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)
Frostvæske (glykol), ferdigblandet

Kreftframkallende egenskap

På grunn av tilgjengelig data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Toksisitet ved gjentatt dose

På grunn av tilgjengelig data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Reproduksjonstoksisitet

På grunn av tilgjengelig data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

STOT – enkelteksponering

På grunn av tilgjengelig data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

STOT – gjentatt eksponering

Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.

Aspirasjonsfare

På grunn av tilgjengelig data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

11.2 Opplysninger om andre farer

Hormonforstyrrende egenskaper

På grunn av tilgjengelig data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

AVSNITT 12. Økologiske opplysninger

12.1 Giftighet

Toksisitet

Økologiske skader er hverken kjent eller forventet under normal bruk. Ikke la produktet komme ned i avløp, vannløp eller jord.

Akutt toksisitet for fisk

Produktets/stoffets navn CAS- / EF-nr.	Måletype	Verdi / Resultat	Eksponeringens varighet	Art
Etanol 64-17-5 / 200-578-6	LC50	> 18500 mg/L	96h	Oncorhynchus mykiss (Regnbueørret)

Akutt toksisitet for alger

Produktets/stoffets navn CAS- / EF-nr.	Måletype	Verdi / Resultat	Eksponeringens varighet	Art
Etylenglykol 107-21-1 / 203-473-3	EC50	1 - 7500 mg/L	96 h	Selenastrum capricornutum (grønn alge)
Etylenglykol 107-21-1 / 203-473-3	LC50	72860 mg/l	96 h	Pimephales promelas (Storhodet ørekyte)

Sikkerhetsdatablad ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)

Frostvæske (glykol), ferdigblandet

Akutt giftig for krepsdyr

Produktets/stoffets navn CAS- / EF-nr.	Måletype	Verdi / Resultat	Eksponeringens varighet	Art
Etylenglykol 107-21-1 / 203-473-3	EC50	> 100 mg/l	48 h	Daphnia magna
Etylenglykol 107-21-1 / 203-473-3	EC50	> 74000 mg/L	24 h	Daphnia magna
Etylenglykol 107-21-1 / 203-473-3	EC50	1000 mg/l	48h	Ceriodaphnia dubia

Kronisk toksisitet

Produktets/stoffets navn CAS- / EF-nr.	Måletype	Verdi / Resultat	Eksponeringens varighet	Art
Etylenglykol 107-21-1 / 203-473-3	NOEC	3469 mg/l	7d	Ceriodaphnia dubia
Etylenglykol 107-21-1 / 203-473-3	NOEC	14692 mg/l	12d	Oncorhynchus mykiss (Regnbueørret)

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Vedholdenhet og nedbrytbarhet

Produktet er lett nedbrytbart i naturen.

12.3 Bioakkumuleringsevne

Bioakkumulasjonspotensiale

Dette produktet eller dets ingredienser akkumuleres ikke i naturen.

12.4 Mobilitet i jord

Bevegelighet

Produktet er blandbart med vann og er derfor bevegelig i jord og vann.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Dette produktet inneholder ingen stoffer som anses å være et PBT- eller vPvB-stoff.

12.6 Hormonforstyrrende egenskaper

Dette produktet inneholder ikke noe stoff som viser endokrine forstyrrende egenskaper for ikke-målor-ganismer, da ingen av ingrediensene oppfyller kriteriene.

12.7 Andre skadevirkninger

Ingen andre bivirkninger

Ingen kjente effekter eller farer.

Annet

Ingen data tilgjengelig

Sikkerhetsdatablad ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)

Frostvæske (glykol), ferdigblandet

AVSNITT 13. Sluttbehandling

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Hensyn ved avhending

Forhindre at materialet tømmes i kloakken. innsamlingspunkt for farlig avfall eller spesialavfall. Rest, gammelt eller forurenset produkt blir igjen for avhending. Behandle produktrester og urensset emballasje som farlig avfall. Avhendes i henhold til myndighetenes forskrifter. Farlig avfall iht. direktiv 2008/98/EF (rammedirektiv for avfall).

Avfallskode	Avfallsbeskrivelse
07 01 04*	Andre organiske løsningsmidler, vaskevæsker og moderlut

Vær oppmerksom på - en stjerne (*) ved siden av en kode angir at det er FARLIG AVFALL.

Annet

Avhendes i henhold til myndighetenes forskrifter. Avfallskategorien er veiledende og avhenger av hvordan avfallet ble til. Emballasje med restinnhold av produktet skal deponeres på samme måte som produktet.

AVSNITT 14. Transportopplysninger

14.1 FN-nummer eller ID-nummer

Ikke relevant

14.2 FN-forsendelsesnavn

Ikke relevant

14.3 Transportfareklasse(r)

Ikke relevant

14.4 Emballasjegruppe

Ikke relevant

14.5 Miljøfarer

Ikke relevant

14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Ikke relevant

14.7 Sjøtransport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

Ikke relevant

Annet

Ikke relevant

Sikkerhetsdatablad ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)

Frostvæske (glykol), ferdigblandet**AVSNITT 15. Opplysninger om regelverk****15.1 Særlige bestemmelser / særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen****EU-forskrifter**

Sikkerhetsdatablad ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) Blandingen er klassifisert som farlig i henhold til forordning (EF) Nr. 1272/2008 [CLP].

Nasjonale forskrifter

Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitteisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier)

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Ingen Kjemisk sikkerhetsvurdering

AVSNITT 16. Andre opplysninger**Setningsbetydning**

STOT RE 2 - Spesifikke Target organ toksisitet - Gjentatt eksponering, farekategori 2

Acute Tox. 4 - oral - Akutt toksisitet, oral, farekategori 4

H302 Farlig ved svelging.

H373 Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.